

Έκθεση βιβλίου

Φωσφόρος. Μια κλινική θεώρηση I. Γιώβος, T. Τσιλχοροζίδου, Σχήμα 17 × 24, σελ. 164, University Studio Press 2007.

Η αλματώδης ανάπτυξη του διαδικτύου και η ευχέρεια, με την οποία ο νέος επιστήμονας μπορεί να ενημερωθεί για τις νεότερες εξελίξεις στον χώρο των βιολογικών επιστημών, έχει οδηγήσει σε αισθητή μείωση της αξίας των γενικών συγγραμμάτων, τα οποία χάνουν γρήγορα την εμπιστοσύνη του αναγνώστη ανα-

φορικά με την επικαιρότητα των πληροφοριών που περιέχουν.

Ωστόσο, η ανάγκη ύπαρξης συγγραμμάτων αναφοράς σε τομείς περιορισμένης κλινικής συχνότητας εξακολουθεί να είναι σημαντική. Τα συγγράμματα αυτά, έχοντας την ευχέρεια ικανής ανάπτυξης σε βάθος, μπορούν να βοηθήσουν τον κλινικό γιατρό στην επίλυση διαγνωστικών και θεραπευτικών προβλημάτων, ενώ παράλληλα αποτελούν βάση αναφοράς για τον μελετητή της βασικής φυσιολογίας και παθολογίας του βιολογικού συστήματος, στο οποίο αναφέρονται. Στο ανωτέρω πλαίσιο αποφασίσαμε να συγγράψουμε ένα βιβλίο αναφερόμενο στη φυσιολογία και παθολογία των διαταραχών του φωσφόρου, ενός στοιχείου βασικού για τη δημιουργία και συντήρηση της ζωής.

Ο φωσφόρος μαζί με τον άνθρακα, το οξυγόνο και το υδρογόνο αποτελούν τα τέσσερα στοιχεία σύνθεσης του DNA, ενώ οι ενώσεις του φωσφόρου αποτελούν βασικούς διαχειριστές της βιολογικής ενέργειας στα διάφορα κυτταρικά συστήματα. Παράλληλα, ο φωσφόρος σε συνδυασμό με το ασβέστιο ευθύνονται για την επιμετάλλωση του οργανικού υποστρώματος του σκελετού. Οι παθήσεις που οφείλονται σε προβληματική προμήθεια ή αποβολή του στοιχείου αυτού, καθώς και τα γενετικά ελλείμματα στη λειτουργία

των μεταβολικών του συστημάτων, οδηγούν σε σοβαρές παθήσεις που αφορούν τη σύσταση και λειτουργία του σκελετού, τη λειτουργία των παραθυροειδών αδένων και των νεφρών.

Το βιβλίο είναι διαρθρωμένο σε τρεις ενότητες. Στην πρώτη δίδονται στοιχεία για τη φυσιολογία του φωσφόρου και βασικές διαγνωστικές μεθοδολογικές προσεγγίσεις των διαταραχών. Στη δεύτερη περιγράφονται οι βασικές κλινικές οντότητες και στην τρίτη γίνεται αναφορά στις διαταραχές του στοιχείου κατά τη χρόνια νεφρική ανεπάρκεια. Στο σημείο αυτό οφείλουμε να ευχαριστήσουμε θερμά τον καθηγητή Δημήτριο Γρέκα και την επιστημονική συνεργάτιδα Αικατερίνη Μιχαλάκη για τη συγγραφή του έβδομου κεφαλαίου, καθώς και την επιστημονική συνεργάτιδα Ελένη Βαφειάδου για τη συγγραφή του κεφαλαίου της υπερφωσφαταιμίας. Ελπίζουμε ότι με το μοναδικό, από όσα γνωρίζουμε, αυτό σύγγραμμα στην ελληνική βιβλιογραφία προσφέρουμε μία βάση αναφοράς για τον σπουδαστή και τον κλινικό γιατρό που αντιμετωπίζει ασθενείς με μεταβολικά νοσήματα.

Φανή Μέλφου-Γραμματικού

Η Φανή Μέλφου-Γραμματικού γεννήθηκε στη Θεσσαλονίκη. Τελείωσε το Δημοτικό στο Πειραματικό Σχολείο του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και το Γυμνάσιο-Λύκειο στο Α' Γυμνάσιο Θηλέων Θεσσαλονίκης. Πήρε πτυχίο από την Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, ειδικεύτηκε στη Μικροβιολογία και μετεκπαιδεύτηκε στο Λονδίνο στο Νοσοκομείο Χάμερσμιθ.

Με τη λογοτεχνία ασχολείται από τα μαθητικά της χρόνια. Στην τρίτη Γυμνασίου πήρε το Δεύτερο Βραβείο στον 26ο πανελλήνιο λογοτεχνικό διαγωνισμό της «Μαθητικής Εστίας».

Το πρώτο της βιβλίο με τίτλο: «Θεσσαλονίκη-Κρήτη. Συνάντηση στην Εργίνα» εκδόθηκε το 2003 (Εκδόσεις

ΖΗΤΗ). Πρόκειται για αυθεντικά ιστορικά στοιχεία από τη ζωή στη Θεσσαλονίκη λίγο πριν απελευθερωθεί από τους Τούρκους και για τη δράση του Τάγματος των Κρητών στον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο. Τα γεγονότα αυτά προέρχονται από δύο ημερολόγια που έπεσαν στα χέρια της συγγραφέως.

Το δεύτερο βιβλίο με τίτλο: «Πέρσα. Στους ήλιους του χειμώνα» εκδόθηκε το 2005 (Εμπειρία Εκδοτική). Το βιβλίο αυτό περιγράφει πραγματικά γεγονότα που συνέβησαν στη δεκαετία 1938-1948, την εποχή του ελληνοϊταλικού πολέμου και της γερμανικής Κατοχής.

Το τρίτο βιβλίο της με τίτλο: «Ο δρόμος που πήραμε» εκδόθηκε το 2006 (Εμπειρία Εκδοτική).

Αναφέρεται στις περιπέτειες δύο εκ των ηρώων της «Πέρσας», οι οποίοι κάτω από δραματικές συνθήκες συναντιούνται στην Αλεξάνδρεια και στη Θεσσαλονίκη, όπου κατορθώνουν να πετύχουν τελικά τους στόχους τους.

Το προς κρίση βιβλίο με τίτλο: «Συμφωνία Σιωπής» είναι το τέταρτο μυθιστόρημα της Φανής Μέλφου-Γραμματικού και περιγράφει τη ζωή ενός ζεύγους γιατρών που η αδυναμία τους ν' αποκτήσουν παιδί, δημιουργεί συνθήκες που οδηγούν σε παρακινδυνευμένες πράξεις και ψυχολογικά αδιέξοδα.

Τα βιβλία της Φανής Μέλφου-Γραμματικού έχουν ικανοποιητικές πωλήσεις («Ο δρόμος που πήραμε» τους τρεις πρώτους μήνες από την έκδοσή του είχε 1240 πωλήσεις, σύμφωνα με τις πληροφορίες που δόθηκαν από την Εμπειρία Εκδοτική).

Η Φανή Μέλφου-Γραμματικού ζει στη Θεσσαλονίκη. Είναι παντρεμένη με τον Φίλιππο Γραμματικό, ομότιμο καθηγητή του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, και έχει αποκτήσει πέντε παιδιά.

e-Κλινική Ενδοκρινολογία: μια νέα προσέγγιση στην εκπαίδευση. Α. Αβραμίδης, 4 CD σε κασετίνα, Θεσσαλονίκη, Meidiama Publishing 2007.

Ο κ. Αβραμίδης, FACP Ενδοκρινολόγος, Διευθυντής της Ενδοκρινολογικής Κλινικής του Γ.Π.Ν.Θ. «Ιπποκράτειο», είναι ένας διακεκριμένος συνάδελφος με έντονη παρουσία στην ελληνική ια-

τρική βιβλιογραφία, την οποία έχει, κατά καιρούς, εμπλουτίσει με σημαντικές εκδόσεις του πεδίου της ενδοκρινολογίας.

Αξιοποιώντας τα μέσα που παρέχει η τεχνολογία της εποχής μας και υιοθετώντας αρχές από τις σύγχρονες μεθόδους ιατρικής εκπαίδευσης, ο κ. Αβραμίδης στην κυριολεξία πρωτοπορεί με το νέο έργο του υπό τον τίτλο «e-Κλινική Ενδοκρινολογία: Μια νέα προσέγγιση στην εκπαίδευση».

Η «e-Κλινική Ενδοκρινολογία» αποτελεί ένα πρόγραμμα ιατρικής εκπαίδευσης με 4 CD διαλέξεων, κλινικών περιστατικών και απεικονιστικών μεθόδων, που απευθύνεται, κυρίως, προς τους νέους γιατρούς. Η έκδοση εκπονήθηκε για να υποστηρίξει τα εκπαιδευτικά προγράμματα των ειδικευομένων στην ειδική παθολογία, την ενδοκρινολογία και τη γενική ιατρική, αλλά και για να αποτελέσει σημείο άντλησης γνώσεων κλινικής ανοσολογίας, με εύληπτο και ευχάριστο τρόπο, από τους νέους ειδικούς ιατρούς των προαναφερθέντων πεδίων.

Οι διαλέξεις επιλέχθηκαν και μορφοποιήθηκαν μέσα από το εκπαιδευτικό πρόγραμμα και τα μετεκπαιδευτικά μαθήματα της Ενδοκρινολογικής Κλινικής του Γ.Π.Ν.Θ. «Ιπποκράτειο». Καθεμία εξ αυτών καλύπτει πλήρως συγκεκριμένο θεματικό αντικείμενο, γεγονός το οποίο έχει οδηγήσει, σε ορισμένες περιπτώσεις, σε επικαλύψεις στοιχείων με άλλες διαλέξεις. Οι συγκεκριμένες επικαλύψεις δεν αξιολογούνται ως αδυναμία, αλλά ως ένα μέσο που συνεισφέρει στην αφομοίωση γνώσεων με εύστοχες επιλεκτικές επαναλήψεις.

Στην «e-Κλινική Ενδοκρινολογία» έγινε προσπάθεια να συνδεθούν τα δεδομένα των διαλέξεων με περιστατικά, που συλλέχθηκαν κατά την 20ετή λειτουργία της Κλινικής και αφορούν σε 29.000 ασθενείς. Όπως αναφέρεται στον πρόλογο της έκδοσης, συνεισέφερε καθοριστικά προς τη συγκεκριμένη κατεύθυνση η ύπαρξη του «Ηλεκτρονικού Προγράμματος Παρακολούθησης Ασθενών», που δημιουργήθηκε από τον κ. Αβραμίδη και το οποίο χρησιμοποιείται από τα στελέχη της κλινικής, ως φάκελος-αρχείο ασθε-

νών, περισσότερο από 11 χρόνια. Από την ίδια μεγάλη πηγή περιστατικών αντλούνται και περιγράφονται, αναλυτικά, 300 περιστατικά με την απεικονιστική διερεύνησή τους πριν και κατά τη διάρκεια της μακροχρόνιας παρακολούθησής τους. Από την ίδια πηγή, επίσης, προέρχεται ένας πρόσθετος σημαντικός αριθμός εικόνων, στις οποίες μπορεί να επισημανθούν ενδιαφέροντα ευρήματα απεικονιστικού ελέγχου.

Από τους εισηγητές, όσοι έχουν την ειδικότητα της ενδοκρινολογίας, ασκήθηκαν στην Ενδοκρινολογική Κλινική του Γ.Π.Ν.Θ. «Ιπποκράτειο» και με ιδιαίτερη επιτυχία, η οποία αποτυπώνει αξιοσημείωτη διδακτική ικανότητα, συνέγραψαν τις διάφορες διαλέξεις. Με την έκδοση της ηλεκτρονικής αυτής ενδοκρινολογίας, η διδακτική τους ικανότητα και η κλινική τους εμπειρία θα μπορέσει να γίνει κτήμα ενός ευρύτερου κύκλου μελών της ιατρικής κοινότητας. Αξιόλογη, επίσης, είναι και η συνεισφορά των μη ενδοκρινολόγων ιατρών (ακτινολόγων, πυρηνικών, χειρουργών και οφθαλμιάτρων), οι οποίοι με την εμπειρία τους στους τομείς τους συνέβαλαν στην πληρέστερη κάλυψη των αντίστοιχων θεμάτων.

Για να αντιληφθεί ο κάθε ενδιαφερόμενος την πρωτοτυπία της συγκεκριμένης έκδοσης, παρέχεται η δυνατότητα επίσκεψής του στο Internet στο site <http://www.meidiama.gr/e-endodemo/> ή αναζήτησής του σε κάποιο βιβλιοπωλείο ιατρικών εκδόσεων. Σε κάθε περίπτωση, η μελέτη της «ε-Κλινικής Ενδοκρινολογίας» συνεισφέρει σημαντικά στην εκπαίδευση των νέων ιατρών με ιδιαίτερο όφελος τη βελτίωση της κλινικής τους επάρκειας.

Θεόδωρος Ι. Δαρδαβέσης
Επ. Καθηγητής Α.Π.Θ.

Βασικές γνώσεις μαιευτικής και γυναικολογίας.
Δεύτερη έκδοση. *Ιωάννης Ν. Μπόντης*, Σχήμα 21 × 28, σελ. 400, University Studio Press 2007.

Πέντε χρόνια πέρασαν από την πρώτη έκδοση του βιβλίου «Βασικές γνώσεις Μαιευτικής και Γυναικολογίας». Κάποτε τα πέντε αυτά χρόνια θα χαρακτηρίζονταν ως λίγα για επανέκδοση. Σήμερα, όμως, η αλματώδης εξέλιξη της Ιατρικής τα καθιστά πολλά.

Στην παρούσα έκδοση προστέθηκαν νέα κεφάλαια που καλύπτουν

θέματα νεογνολογίας, μαιευτικής αναισθησίας, χειρουργικής εμβρύου, νομικών προβλημάτων που σχετίζονται με τη Μαιευτική και Γυναικολογία, αλλά και κεφάλαια που αφορούν νέους ορίζοντες της Ιατρικής, όπως τα βλαστικά κύτταρα και η ρομποτική χειρουργική. Επίσης, προστέθηκαν νέα στοιχεία στα ήδη υπάρχοντα κεφάλαια αλλά και αφαιρέθηκαν ορισμένα που ο χρόνος τα ξεπέρασε ή αναθεωρήθηκαν κατά την τελευταία πενταετία.

Επείγουσα νοσηλευτική φροντίδα. Πρώτες βοήθειες. *Λάζαρος Ι. Τσούσκας*, Σχήμα 21 × 28, σελ. 308, University Studio Press 2007.

Η «Επείγουσα Νοσηλευτική Φροντίδα» (Emergency Nursing Care) αποτελεί μια ζωτικής σημασίας και συνεχώς αναπτυσσόμενη και διευρυνόμενη εξειδίκευση της ιατρικής και της νοσηλευτικής επιστήμης.

Ο σκοπός του αντικειμένου του βιβλίου «Επείγουσα Νοσηλευτική Φροντίδα – Πρώτες Βοήθειες» είναι να εφοδιάσει τους φοιτητές της ιατρικής και νοσηλευτικής επιστήμης με γνώσεις και δεξιότητες, ώστε να μπορούν να παρέχουν αποτελεσματικά τις «Πρώτες Βοήθειες» και να αντιμετωπίζουν ένα επείγον περιστατικό άμεσα στον χώρο του ατυχήματος, του νοσοκομείου και της κοινότητας. Στις περιπτώσεις αυτές η εφαρμογή επείγουσών διαδικασιών, όπως είναι η διασωλήνωση της τραχείας, η τοποθέτηση ενδοφλεβίων καθετήρων και ο απινιδισμός της καρδιάς, συνιστά αποτελεσματικά μέτρα και μέσα διάσωσης της ζωής του ασθενούς, ο οποίος διαφορετικά σίγουρα θα κατέληγε. Εκτός από αυτά, οι ιατροί και οι νοσηλευτές θα πρέπει να διατηρούν και τους κλασικούς στόχους τους της επικοινωνίας και φροντίδας του πάσχοντος συνανθρώπου, της αντιμετώπισης της κάκωσής του και της εφαρμογής επιδέσεων και ναρθήκων.

Ακόμη, το βιβλίο καλύπτει το περίγραμμα της διδακτέας ύλης του μαθήματος «Επείγουσα Νοσηλευτική» των Τμημάτων Νοσηλευτικής των Σχολών Επαγγελματιών Υγείας και Πρόνοιας των Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων και αποτελεί μια σημαντική βοήθεια για όλους τους πτυχιούχους νοσηλευτές, οι οποίοι αδυνατούν να παρακολουθήσουν τοπικά τη σειρά αυτών των μαθημάτων.

Δύσεις στο Θερμαϊκό. Παναγιώτης Οικονομίδης, Σχήμα 26 × 23, σελ. 168, University Studio Press 2007.

Το φωτογραφικό λεύκωμα «Δύσεις στο Θερμαϊκό» του Παναγιώτη Οικονομίδα, αναπληρωτή καθηγητή Οφθαλμολογίας στο ΑΠΘ, αποτελείται από 138 φωτογραφίες

με τα ανεπανάληπτα δειλινά της Θεσσαλονίκης, από την Αρετσού έως το Καλοχώρι. Ο φωτογράφος απαθανάτισε την πιο δυναμική ώρα της Θεσσαλονίκης σε στιγμές ανθρώπινες με μοναχικούς περιπατητές, ρομαντικά ζευγαράκια, φίλους που μιλούν μόνο με τα μάτια ατενίζοντας τον ορίζοντα, άλλους να ταξιδεύουν σε χώρες μαγικές, ακολουθώντας την τροχιά του ήλιου, μετανάστες να παίρνουν νοερά το πλοίο της γραμμής για την πατρίδα τους.

Τα ηλιοβασιλέματα της Θεσσαλονίκης, δοσμένα με ιδιαίτερη πολλές φορές οπτική γωνία τοποθετώντας στο κάδρο, σχεδόν πάντα τον άνθρωπο με τη σύνθετη κλίμακα των χρωμάτων, των ψυχικών συνειρμών και των συναισθημάτων που περνούν σε μια άλλη διάσταση, ώστε δίκαια να χαρακτηρίζονται από τα ωραιότερα της Ελλάδος. Ο δημιουργός επέλεξε τον λόγο 43 Θεσσαλονικέων συγγραφέων – που εμπνεόμενοι από το τοπίο χάρισαν τις λέξεις τους για να προσθέσουν κι αυτοί τη δική τους πινελιά στα πυριφλεγή δειλινά της πόλης – για να συνοδεύσει ως σύνδεση αρμονική τη φωτογραφία.

Εύρηκα. Η ανακάλυψη της επιστήμης στην αρχαία Ελλάδα. Andrew Gregory, μετάφραση: Αιμίλιος Δημ. Μαυρουδής, Σχήμα 13 × 21, σελ. 286, University Studio Press 2007.

Η μελέτη της ιστορίας της αρχαίας επιστήμης αποτελεί αναμφίβολα έναν ιδιαίτερα ενδιαφέροντα τομέα της αρχαιολογίας. Για το θέμα αυτό έχουν γραφεί κατά τα τελευταία χρόνια αρκετές αξιόλογες μελέτες, οι οποίες διαφωτίζουν την πορεία των διαφόρων ανακαλύψεων, καταγράφοντάς τις και αξιολογώ-

ντας τη συμβολή και τη σημασία τους για την εξέλιξη της σύγχρονης επιστήμης.

Στο εν λόγω βιβλίο, όμως, ο σκοπός του συγγραφέα δεν είναι η χρονολογική παρουσίαση των επιστημονικών ανακαλύψεων, αλλά κυρίως η διαδικασία της μετάβασης από τις μεμονωμένες και εμπειρικές τεχνικές γνώσεις στη συγκροτημένη θεωρητική θεμελίωσή τους. Ο συγγραφέας, δηλαδή, επιχειρεί να εξηγήσει πώς ο άνθρωπος ξεκινώντας από τις μυθολογικές εξηγήσεις διαφόρων συμβάντων ή από τις απλές και ασύνδετες παρατηρήσεις φυσικών φαινομένων αποτόλμησε την αποσύνδεσή τους από μεταφυσικές εξηγήσεις και ακολούθως προχώρησε στη φυσικοκρατική θεωρητική εξήγησή τους, άσχετα από το αν η εξήγηση αυτή ήταν ορθή ή αν σήμερα πλέον δεν είναι αποδεκτή.

Εργοστάσιο. Μυθιστόρημα. Θεόδωρος Χατζηναστασίου, Σχήμα 14 × 21, σελ. 314, University Studio Press 2007.

Ο νεαρός μηχανικός Τζίμης ψάχνει αγωνιωδώς για δουλειά κι, όταν του προτείνεται μία θέση στο εργοστάσιο της GEONIC, προσπαθεί να μάθει περί τίνος πρόκειται. Πληροφορίες τελικά του δίνονται από τον μεγαλόσχημο Διευθύνοντα Σύμβουλο μιας κρατικής βιομηχανίας, πρώην εργαζόμενο της GEONIC. Κα-

θώς ο Διευθύνων Σύμβουλος εξηγεί στον Τζίμη τα της GEONIC, βυθίζεται στις αναμνήσεις του. Το παρελθόν του επιστρέφει και σαν παλίρροια τον παρασύρει σε αναψηλάφηση γεγονότων που έζησε πριν από χρόνια. Ο τρόπος που έπιασε δουλειά, η αγωνία της προσαρμογής του στο νέο εργοστασιακό περιβάλλον, η ενεργός συμμετοχή του κατόπιν στις παραγωγικές διαδικασίες σηματοδοτούν την πορεία του στο ξεκίνημα της καριέρας του. Σύντομα, όμως, το σκηνικό ανατρέπεται, η σύγκρουση με τους προϊσταμένους του και τα αποτελέσματά μιας συγκλονιστικής απεργίας τον οδηγούν σε αποφάσεις, που χαράζουν ανεξίτηλα τα χνάρια τους στη ζωή του.

Εργατικές διεκδικήσεις, έρωτες, κοινωνικές διακρίσεις, ανθρώπινα πάθη, πολιτικές συγκρούσεις, ανομολόγητες σκέψεις ξεδιπλώνονται με ρεαλισμό αλλά και λυρισμό σ' ένα πανόραμα εικόπων και χρωμάτων, στη μεταχουντική Ελλάδα. Ο ήρωας μας παρασέρνει στους ρυθμούς του και ξαναζούμε μαζί του τα χειμαρρώδη γεγονότα.

